higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

TOERISMEBEDRYWIGHEDE
NKR VLAK 3

(11011073)

21 November 2024 (X-vraestel)
09:00–12:00

Hierdie vraestel bestaan uit 13 bladsye en 3 addendums van 6 bladsye.

402Q1N2421

Kopiereg voorbehou

DEPARTEMENT VAN HOËR ONDERWYS EN OPLEIDING
REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)
TOERISMEBEDRYWIGHEDE
NKR VLAK 3
TYD: 3 UUR
PUNTE: 180

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Beantwoord al die vrae.
2. Lees al die vrae aandagtig deur.
3. Nommer die antwoorde volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
4. Gebruik slegs ’n swart of blou pen.
5. Skryf netjies en leesbaar.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1 Gee EEN term vir elk van die volgende beskrywings deur slegs die term langs die vraagnommer (1.1.1–1.1.10) in die ANTWOORDBOEK neer te skryf.

1.1.1 ’n Spesifieke groep verbruikers met soortgelyke eienskappe wat waarskynlik ’n produk sal gebruik

1.1.2 Uitdeel van geld of pryse by ’n geleentheid

1.1.3 ’n Persoon wat in ’n organisasie werk wat idees in winsgewende realiteite omskakel

1.1.4 ’n Klein hoeveelheid individue wat gereed saam aan aktiwiteite deelneem

1.1.5 Die maandelikse betaling vir versekering

1.1.6 ’n Groot bord in die buitelug wat vir advertensies gebruik word

1.1.7 ’n Nadeel van hierdie ondernemingsvorm is dat as een vennoot sterf, moet die onderneming weer gestig word

1.1.8 ’n Persoon wat almal in die span oorreed om saam te werk om die groep se doelwit te bereik

1.1.9 Die proses waarin stede groei namate meer mense soontoe verhuis

1.1.10 ’n Doelwit wat jy binne tien jaar wil bereik

(10 × 2) (20)

1.2 Dui aan of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is deur slegs 'Waar' of 'Onwaar' langs die vraagnommer (1.2.1–1.2.5) in die ANTWOORDBOEK neer te skryf.

1.2.1 Die bemarkingsmengsel staan ook as die 4 P’s van bemarking bekend.

1.2.2 Die Engelse afkorting BEE staan vir Black Economic Environment.

1.2.3 Die Engelse akroniem MICE staan vir Meetings, Incentives, Conferences and Expos.

1.2.4 Reklame is ’n betaalde vorm van kommunikasie met moontlike klante.

1.2.5 Mense wat jou geld skuld, word krediteure genoem.

(5 × 2) (10)
[30]

VRAAG 2

Bemarking is 'n sleutelaktiwiteit in die toerismebedryf.

Bestudeer die advertensie hier onder en beantwoord die vrae wat daarop volg.

2.1 Definieer die term *bemarking*. (3)

2.2 Identifiseer die bemarkingsmengsel in die advertensie. (4 × 2) (8)

2.3 Die produklewensiklus verwys na die fases waardeur 'n produk gaan.

2.3.1 Ontleed die advertensie en bepaal die fase van die genoemde produk. (1)

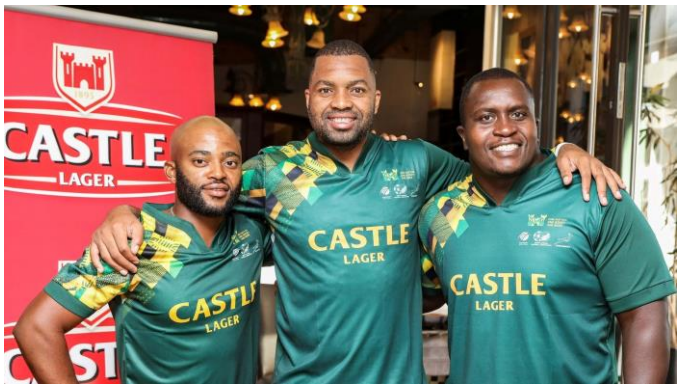
2.3.2 Staaf jou antwoord op VRAAG 2.3.1. (2)

2.4 Identifiseer die volgende geïntegreerde bemarkingskommunikasietegnieke:

2.4.1

2.4.2

2.4.3

(3 × 2) (6)

2.5 Verduidelik kortliks VYF doelwitte van geïntegreerde bemarkingskommunikasie.

(5 × 2) (10)
[30]

VRAAG 3

Alistair wil sy eie onderneming begin. Hy wil 'n koswa koop wat in plaaslike kos spesialiseer. Hy beplan om by bekende plaaslike attraksies te staan om 'n groot hoeveelheid toeriste te bereik. Alistair is 'n energieke, hardwerkende man, wat glo hy kan 'n sukses van sy onderneming maak. Hy is bereid om risiko's te neem om te verseker dat sy onderneming binne die volgende vyf jaar winsgewend en gewild word.

3.1 Sou jy Alistair as 'n *entrepreneur* of 'n *intrapreneur* klassifiseer? (1)

3.2 Staaf jou antwoord op VRAAG 3.1. (1)

3.3 Identifiseer VIER eienskappe van Alistair wat die sukses van sy onderneming kan verseker. (4)

3.4 Maak 'n voorstel aan hom oor die maklikste ondernemingsvorm om te stig en te bestuur. (1)

3.5 Dit is belangrik dat Alistair as 'n belastingbetaler by SAID registreer.

3.5.1 Verduidelik vir hom die verskil tussen inset-BTW en uitset-BTW.

(2 × 2) (4)

3.5.2 Alistair koop sy voorraad by Grocery Express en betaal R9 250 voor belasting. Hy verkoop sy voorraad teen 'n prysverhoging van 25%.

(a) Bereken die inset-BTW.

(b) Bereken die koopprys van die goedere.

(c) Bereken die verkoopsprys.

(d) Bereken die uitset-BTW op die verkoopsbedrag.

(e) Bereken die BTW wat hy aan SAID moet betaal.

(5 × 3) (15)

3.6 Wat is die titel van die wet wat oor vergoeding vir werksbeserings handel? (2)

3.7 Wat is die doel van hierdie wet? (2)

[30]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 4

Bestudeer die advertensie van die Kaapstad Jazzathon hier onder en beantwoord die vrae wat daarop volg.

4.1 Identifiseer TWEE borge van hierdie geleentheid uit die advertensie. (2)

4.2 Die *Cape Times* is ’n Engelse koerant. Noem EEN voordeel van die plasing van advertensies in ’n koerant. (2)

4.3 Die AIDA-beginsel word in hierdie advertensie gebruik. (2)

4.3.1 Noem en verduidelik die komponente van die AIDA-beginsel. (4 × 2) (8)

4.3.2 Hoe word die verskillende komponente van die AIDA-beginsel in hierdie advertensie toegepas? (4)

4.4 Stel riglyne op om te verseker dat personeel die regte volgorde van stappe volg in die gebruik van geïntegreerde bemarkingskommunikasie. (7 × 2) (14)
[30]

VRAAG 5

Voordat 'n onderneming gestig word, is dit belangrik om navorsing te doen om vertroud te raak met die mark en die teikenmark te identifiseer.

5.1 Verduidelik die term *marksegmentering*. (2)

5.2 Kies EEN teikenmark uit die lys hier onder vir elk van die volgende beskrywings en skryf slegs die term langs die vraagnommer (5.2.1–5.2.3) in die ANTWOORDBOEK neer.

senior mark; korporatiewe reisigers; ontspanningsmark; inkomende toeriste; jeugmark; gesinsmark

5.2.1 Geniet 'n smaaklike ete terwyl die kinders in die speelarea vermaak word

5.2.2 Vlieg met Emirates-besigheidsklas en geniet gemak, fynproewerkos of tyd in die sitkamer op die vliegtuig

5.2.3 Kom saam met ons vir die beste tyd van jou lewe – spesiale skoolverlaterpakket, sluit in hostelverblyf, aktiwiteite, regstreekse musiekvertoning en baie meer

(3 × 2) (6)

5.3 Bestudeer die volgende uittreksel van ’n kontrak en beantwoord die vrae wat daarop volg.

OOREENKOMS

Hierdie Huurooreenkoms (die “Ooreenkoms”) word aangegaan op 1 Maart 2024 deur en tussen:

Verhuurder: Mev C Langley (“Verhuurder”) EN

Huurder(s): Mnr B Black (“Huurder”).

In die geval dat daar meer as een Huurder is, verwys elke verwysing na “Huurder” na elkeen, gesamentlik en afsonderlik. Elke Huurder is gesamentlik en afsonderlik betaling van huur en uitvoering ingevolge alle ander bepalings van hierdie Ooreenkoms aan die Verhuurder verskuldig. Daar kan individueel na die Verhuurder en Huurder verwys word as ’n “Party” en gesamentlik as die “Partye.”

1. Perseel. Die perseel wat verhuur word, is ’n ☒woonstel ☐huis ☐kondominium ☐kamer ☐meenthuis ☐dubbelverdiepingwoonstel ☐skakelhuis ☐ander: _____ met:

(a) 1 badkamer
(b) 1 slaapkamer
(c) _____ parkeerplek(ke) ☒ Parkering word nie by die Perseel ingesluit nie

geleë te Kerkstraat 5, Oos-Londen (die “Perseel”).

Meubilering: (merk een)
☒ Die Perseel is NIE gemeubileer nie.
☐Die Perseel sluit die volgende meubilering in: _____
_____.

2. Huurooreenkoms. Die Verhuurder stem in om aan die Huurder te verhuur en die Huurder stem in om van die Verhuurder te huur ingevolge die bepalings en voorwaardes hierin uiteengesit.

3. Termyn. Hierdie Ooreenkoms word geag die volgende te wees: (merk een)
☒ Vaste huurkontrak. Hierdie Ooreenkoms geld vir ’n termyn wat begin op 15 Maart 2024 en eindig op 14 Maart 2025 (die “Termyn”). Aan die einde van die Termyn:

4. Huur. Die Huurder sal aan die Verhuurder ’n maandelikse huurbedrag van R3 500 vir die Termyn betaal. Die Huur is vooruit en op die 15de dag van elke maand tydens die Termyn betaalbaar.

TER GETUIES HIERVAN voer die Partye hiervolgens, individueel of deur hul behoorlik gemagtigde verteenwoordigers, hierdie Ooreenkoms met invang van die Effektiewe Datum uit.

_____ **Verhuurder** Handtekening

_____ **Verhuurder** Volle naam

_____ **Huurder** Handtekening

_____ **Huurder** Volle naam

Kopiereg voorbehou

5.3.1 Definieer die konsep *kontrak*. (4)

5.3.2 Sou jy hierdie as 'n *verkoopskontrak* of as 'n *verhuringskontrak* klassifiseer? (2)

5.3.3 Noem die VIER komponente van 'n kontrak. (4)

5.3.4 Identifiseer die VIER komponente van die kontrak hier bo. (4)

5.4 Kies 'n item/term/beskrywing uit KOLOM B om by 'n item/term/beskrywing in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer (5.4.1–5.4.4) in die ANTWOORDBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
5.4.1	Inherente ondernemingsrisiko	A	'n beplande toer is gekanselleer weens lugdiensstakings
5.4.2	Eksterne ondernemingsrisiko	B	swak dienslewering deur personeel, wat die onderneming 'n slegte reputasie gee
5.4.3	Toevallige ondernemingsrisiko	C	verhoging van rentekoerse
5.4.4	Ondernemingsproses-risiko	D	verhoging van petrolprys, wat die wins van die reisagent beïnvloed

(4 × 2) (8)

[30]

VRAAG 6

6.1 Stel TWEE maniere voor waarmee die doeltreffendheid van bemarkingskommunikasie gemeet kan word. (2)

6.2 Bestudeer die inkomstestaat van Rainbow Tours hier onder en beantwoord die vrae wat daarop volg.

Inkomstestaat vir die maand geëindig 29 Februarie 2024		
Fooie ontvang inkomste		R200 000
Minus uitgawes:		
Reklame	R6 500	
Waardevermindering	R6 000	
Posgeld	R2 500	
Skryfbehoeftes	R3 500	
Telefoon	R5 000	
Salaris: eienaar	R25 500	
Salaris: ander	R20 200	
Elektrisiteit en water	R9 500	
Algemene uitgawes	R5 000	
Netto wins voor belasting		

6.2.1 Bereken die totale uitgawes vir die maand. (2)

6.2.2 Hoeveel geld word aan salarisse bestee? (3)

6.2.3 Bereken Rainbow Tours se wins. (4)

6.3 Identifiseer die volgende soorte ondernemings:

6.3.1 Hierdie onderneming kan deur tot tien mense besit word, en die bates en laste van die onderneming word as afsonderlik van die bates en laste van die lede beskou.

6.3.2 Die registrasie van hierdie soort onderneming is baie duur en dit is ingewikkeld om te bestuur.

6.3.3 Hierdie soort onderneming kan deur tot 20 mense bestuur word en hul persoonlike skuld word nie as afsonderlik van die onderneming beskou nie.

(3 × 2) (6)

6.4 Dit is belangrik om ’n sakeplan op te stel wanneer ’n onderneming gestig word.

6.4.1 Noem DRIE voordele van ’n sakeplan vir die entrepreneur. (3)

6.4.2 Noem TWEE doelwitte van ’n sakeplan vir finansiële instellings. (2)

Kopiereg voorbehou

6.5 Bestudeer die volgende uittreksel uit 'n sakeplan en beantwoord die vrae wat daarop volg:

1. Dekblad
   - Naam van onderneming & persoonlike inligting
   - Onderneming se logo
   - ???
   - Inhoudblad

2. Opsomming

3. Beskrywing van voorgenome onderneming
   - Soort eienaarskap
   - Beskryf onderneming
   - Uniekheid van produk
   - Doelwitte van onderneming

4. Bemarkingsplan

5. Finansiële plan
   - Finansiële state
   - Finansieringsbron
   - Sekuriteit
   - SWOT-ontleding

6. Bestuursplan
   - Personeel
   - Organogram
   - Werkbepalings

7. Gevolgtrekking

8. Steunmateriaal

6.5.1 Identifiseer EEN stuk inligting wat op die dekblad ontbreek. (1)

6.5.2 Beskryf watter besonderhede onder die opsomming ingesluit moet word. (2)

6.5.3 Identifiseer EEN stuk inligting wat nie deel van die finansiële plan vorm nie. (2)

6.5.4 Noem DRIE items wat onder werkbepalings ingesluit moet word. (3)
[30]

TOTAAL: 180

Kopiereg voorbehou

ADDENDUM A

EDUSPORT TRAVEL AND TOURS

CALL US:
+27 (0) 31 265 0040

ENQUIRE NOW

Rugby Travel Packages

Whether you are cheering for the Bokke, the Blitzbokke (or even if you support another team), our rugby travel packages take you to the best events in the world to experience the action up close and in person. Nothing compares to the electric atmosphere in the stands when a try is scored, especially in an iconic stadium such as Twickenham.

Rugby World Cup 2023 – Quarter Final Weekend – Category 3 Tickets
From R43,590 per person sharing

Standard Package 4* Hotel

From R43,590 per person sharing
Package Dates: 13–16 October 2023

Inclusions

- 3 night's accommodation in Paris at a selected 4 Star hotel
- City Tax (Rate subject to change)
- Breakfast Daily
- Guaranteed Official Rugby World Cup 2023 match tickets; Quarter Final 2 (14 Oct) and Quarter Final 4 (15 Oct) Category 3
- Travel Insurance
- Tour Liaison

Kopiereg voorbehou

Exclusions

- Domestic and International flights and airport taxes
- All transfers
- Excursions not mentioned, optional extras / optional sightseeing
- Items of a personal nature such as telephone calls, laundry etc
- Meals and drinks not specified
- Tips, porterage and gratuities
- Visa (Required by South African Passport holders)

Additional Information

- All packages are valid for 24 hours from the date the quote is sent and is subject to rate of exchange fluctuations & availability at the time of booking.
- Cancellation: Airline & hotel cancellation penalties will apply & Match tickets are non-refundable.
- Edusport Travel's standard terms and conditions apply – see Booking Contract for details
- Courier supplement to outlying areas may apply*

Terms & Conditions

- Rugby World Cup Match Ticket Terms and Conditions:
- The customer purchasing the Rugby World Cup package must have a billing address which is their permanent and primary residential address.
- Customers may not resell, offer, expose, dispose of any Match Tickets or make available by any mean any Match Tickets to another party.
- Match Tickets must form part of a Travel Package and may not be sold as a standalone item.
- You may not use this package for Prizes or Competitions or for any promotional purposes.
- Match Tickets may not necessarily be located together. Edusport will use its best endeavors to fulfil any specific requests however we cannot guarantee specific seating requests.
- Each traveller is required to provide us with their full name and passport copy in order for Edusport to record against all match tickets purchased.
- Match Ticket prices are subject to change with or without prior notice
- Edusport Travel shall not be liable to you our customer for its inability to perform any obligations under this agreement caused by a Force Majeure Event.
- Failure to adhere to these Match Ticket Terms and Conditions could result in the cancellation of your booking without refund.

We can tailor many of our packages to include flights, additional nights and hotel and ticket upgrades.

Kopiereg voorbehou Blaai om asseblief

ADDENDUM B

COSTING SHEET – GREY COLLEGE HOCKEY TOUR		
COMPONENTS	**CALCULATION**	**TOTAL**
Tankwa Karoo National Park	**R52 per adult, per day** **R26 per scholar, per day**	
Cango Caves	**HERITAGE TOUR** **The HERITAGE TOUR depart on the hour every hour daily from 9:00 am – 4:00 pm** **Admission Fees** **Adults: R 170.00** **Scholar: R 120.00**	
Cango Wildlife Ranch	**Adults: R210.00** **Scholars: R130.00**	
Diaz Museum Complex	**Complex & Caravel** **Adults: R 40.00** **Children under 18: R 10.00**	
Outeniqua Transport Museum	**R20.00 per person**	

Kopiereg voorbehou

Kleinplaas – Oudtshoorn 2 nights Kleinplaas Self Catering / Holiday Resort **2 BEDROOM CHALET (SLEEPS 6)**	**R1,766.00** **Per night per chalet**	
Pine Lodge Resort – George 4 nights PINE LODGE RESORT **Two Bedroom 6 Sleeper**	**ZAR 1,514.70** **Cost for 1 night, 6 guests**	
Meals	**R150 p/p per day**	
Sub-Total		
5% Mark-up		
Total for tour group		
Cost per person		

Kopiereg voorbehou

ADDENDUM C

Standard Bank

FOREX OPENING INDICATION RATES FOR 09 June 2022 as at 13:00

Rates for amounts up to R 200 000

Closing rate history for date : 2022-06-08 16:00:39.268 Load

		Bank Buying			Bank Selling	
Country	Cur	T/T	Cheques	Foreign Notes	Cheques and T/T	Foreign Notes
QUOTATIONS ON BASIS RAND PER UNIT FOREIGN CURRENCY						
BRITSH POUND	GBP	18.7892	21.2081	18.7891	19.4619	19.4619
EURO	EUR	16.0538	18.0047	16.0538	16.6595	16.6595
UNITED STATES DOL	USD	15.0754	15.9193	15.0754	15.4403	15.4403
QUOTATIONS ON BASIS FOREIGN CURRENCY PER R1						
UAE DIRHAM	AED	.2471			.2346	
AUSTRALIAN DOLLAR	AUD	.0932	.0924	.0932	.0893	.0893
BRAZILLIAN REAL	BRL	.3251			.3173	
BOTSWANA PULA	BWP	.8194	.7987	.8194	.7472	.7472
CANADIAN DOLLAR	CAD	.0841	.0861	.0841	.0806	.0806
SWISS FRANC	CHF	.0654	.0603	.0654	.0627	.0627
CHINESE YUAN	CNY	.4466		.4466	.4285	.4285
CZECH KRONER	CZK	1.5408	2.2134		1.4788	
DANISH KRONER	DKK	.4640	.4385		.4459	
EGYPTIAN POUND	EGP	1.2723			1.1774	
FIJI DOLLAR	FJD	.1481			.1367	
GHANA CEDI	GHS	.5645			.5227	
HONG KONG DOLLAR	HKD	.5250	.5094	.5250	.5040	.5040
HUNGARIAN FORINT	HUF	25.0149			23.2839	
ISRAELI SHEKEL	ILS	.2244		.2244	.2129	.2129
INDIAN RUPEE	INR	5.3008	4.8434		4.8903	
JAPANESE YEN	JPY	8.9015	7.3319	8.9015	8.5739	8.5739
KENYAN SHILLING	KES	8.1789	7.9641		7.3833	
SRI LANKA RUPEE	LKR	24.3091	12.9607		22.8966	
LESOTHO LOTI	LSL	1.0000		1.0000	1.0000	1.0000
MOROCCAN DIRHAM	MAD	.6044			.5675	

Kopiereg voorbehou

MALAGASY ARIARY	MGA	214.9860			182.4446	
MAURITIAN RUPEE	MUR	3.0248	2.7968	3.0248	2.7752	2.7752
MALAWI KWACHA	MWK	69.8456	53.5457		65.3679	
MEXICAN PESO	MXN	1.3370			1.2278	
MOZAMBIQUE NETICA	MZN	4.4158			3.9578	3.9578
NAMIBIA DOLLAR	NAD	1.0000		1.0000	1.0000	1.0000
NIGERIAN NAIRA	NGN	67.2528	27.7136		25.6435	
NORWEGIAN KRONOR	NOK	.6348	.5909		.6091	
NEW ZEALAND DOLLA	NZD	.1038	.0992	.1038	.0994	.0994
POLISH ZLOTY	PLN	.2910			.2698	
QATAR RIYAL	QAR	.2486			.2290	
ROMANIAN LEU	RON	.3140			.2910	
RUSSIAN ROUBLE	RUB	4.0579			3.6348	
RAWANDAN FRANC	RWF	75.4872			64.2475	
SAUDI RIYALS	SAR	.2560			.2359	
SWEDISH KRONER	SEK	.6546	.5901		.6292	
SINGAPORE DOLLAR	SGD	.0919	.0918	.0919	.0883	.0883
SOUTH SUDAN POUND	SSP	32.7354			29.5655	
SWAZILAND LILANGE	SZL	1.0000		1.0000	1.0000	1.0000
THAI BAHT	THB	2.3483	2.1818	2.3483	2.1754	2.1754
TUNISIAN DINAR	TND	.1874			.1724	
TURKISH LIRE	TRY	1.1638			1.1036	
TANZANIA SHILLING	TZS	159.3988			146.3054	
UGANDA SHILLING	UGX	253.7246			233.1561	
CFA FRANC	XAF	42.5236			38.8393	
SENEGALESE FRANC	XOF	42.1369			38.8846	
ZAMBIAN KWACHA	ZMW	1.1685			1.0566	

'Cheques' denotes Travellers cheques, Personal cheques, Drafts and Clean items.

Exchange rates supplied by Corporate and Investment Banking Division

Kopiereg voorbehou